

VEREENIGDE ZITTING DER BEIDE KAMERS

van Maandag den 15den September 1856,

TER OPENING VAN DE GEWONE VERGADERING DER STATEN-GENERAAL.

De heer mr. **J. A. Philipse**, die den voorzittersstoel bekleedt, opent, nadat de leden der beide Kamers zich in de zaal bestemd voor de zittingen van de Tweede Kamer vereenigd hebben, tegen half een ure de vergadering, en laat een Koninklijk besluit van den 10den September jl., houdende zijne benoeming tot Voorzitter der Eerste Kamer gedurende het aanstaande zittingjaar der Staten-Generaal, door den Griffier dier Kamer voorlezen.

De **Voorzitter**, aan wien dien ten gevolge, overeenkomstig het voorschrift van art. 103 der Grondwet, het bestuur der vergadering is opgedragen, benoemt de heeren Blankenheijm, Paspoort van Grijpskerke, Westerhoff, Dirks, Bieruma Oosting, Sloet tot Oldhuis, d'Ablaing van Giessenburg, Bosch van Drakestein, van Akerlaken, Heemskerk, Godefroi, Hoekwater, van Rhemen van Rhemenshuizen, van Eijssinga, van der Poel, Bots, Hengst en de Poorter tot leden der Commissie, die **ZIJNE MAJESTEIT DEN KONING** bij Hoogstdezelfs aankomst in het gebouw der Staten-Generaal ontvangen en in- en uitgeleide doen zal.

De Ministers, hoofden van ministeriele departementen, de Kanselier der Orden en de leden van den Raad van State vervoegen zich ten één ure mede in de vergaderzaal.

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING, die zich op de in het programma voor de opening van de vergadering omschreven wijze naar het gebouw der Staten-Generaal begeven heeft, wordt, na een kort tijdsverloop aldaar aangekomen, in de vergaderzaal binnengeleid.

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING plaatst zich op den troon en houdt de navolgende openingsrede:

MIJNE HEEREN!

Sedert Ik Uwe vorige zitting opende, is de oorlog, tusschen onderscheidene Staten gevoerd, tot Mijne blijdschap geëindigd en ontkiemen reeds de weldadige vruchten des herstelden vredes.

Mogten wij gedurende die moeilijke omstandigheden met de andere mogendheden betrekkingen van welwillendheid en goede gezindheid onderhouden, wij hebben alle reden om ons ook thans daarin te verheugen.

De zee- en landmagt voldoen met eere aan hare roeping.

Het blijft een voorwerp Mijner ernstige zorg aan het materieel der Marine op doelmatige wijze de noodige uitbreiding te geven.

Onze kolonien en bezittingen in andere werelddelen genieten over het algemeen eene gewenschte rust. Zoowel zedelijke als stoffelijke ontwikkeling en vooruitgang zijn er zichtbaar. Te betreuren echter zijn de zware rampen, door welke eenige eilanden van den Molukschen Archipel zijn geteisterd. Mijne Regering tracht, ondersteund door de bijzondere liefdadigheid, de droevige gevolgen te lenigen.

Hoezeer het vrije handelsverkeer met het rijk van Japan nog niet is verkregen, blijft nogtans het streven daarheen gerigt. Inmiddels heeft eene voorloopige overeenkomst onze oude betrek-

kingen met dat rijk bevestigd, het verkeer onzer landgenooten aldaar vrijer gemaakt, en eene meer gepaste verhouding met dien Staat bevorderd.

Het lot der slaven in de West-Indische kolonien wekt steeds Mijne levendige belangstelling. Er zijn maatregelen genomen om, tot voorbereiding van hunne in den loop dezer zitting voor te dragen maatschappelijke hervorming, hunnen tegenwoordigen toestand te verbeteren.

De inwendige gesteldheid des Vaderlands levert ruime stof op tot dankbaarheid.

Met handel, scheepvaart, landbouw en onderscheidene takken van nijverheid gaat het naar wensch.

De aanvankelijke berigten openen het uitzigt op eenen voordeeligen oogst.

Mijne aandacht blijft gevestigd op alle werken, welke de veiligheid des lands en zijne welvaart kunnen verzekeren. De snellere middelen van gemeenschap, zoo weldadig voor buiten- en binnenlandschen handel en verkeer, mogen aan Nederland niet ontbreken. De ontwerpen van spoorwegen geven hoop op een uitgebreid net over het geheele Vaderland. Die hoop worde niet te leur gesteld! Ik reken op Uwe medewerking om van Staatswege de bijzondere ondernemingen, waar deze te kort schieten, te steunen.

Dit zal niet behoeven te beletten, dat op nieuw, vermits de staat der geldmiddelen het toelaat, een wets-ontwerp tot voortgezette delging van schuld aan Uwe overweging worde onderworpen.

Ontwerpen van wet op de regterlijke organisatie, op de politie der spoorwegen en andere nieuwe wets-ontwerpen, zullen, met onafgedaan geblevene, bij U ter tafel worden gebracht.

Die tot regeling van de drie takken van openbaar onderwijs zullen aan U gezamenlijk voorgelegd worden. Het verband, vereischt tusschen de deelen van een zamenhangend geheel, kan op die wijze beter worden bewaard.

De zorg voor de onschendbaarheid van al wat tot het gebied des gewetens behoort, is eene der voorvaderlijke overleveringen van Mijn Stamhuis. Zij heeft ook Mij bewogen alsnog naar middelen om te zien, ten einde de bezwaren van zeer velen tegen de ontworpen regeling van het volksonderwijs zoo veel mogelijk op te heffen.

Ik wenschte met Uwe hulp aan Nederland schoolinrigtingen te verzekeren, in welke het godsdienstig karakter der Natie, sinds eeuwen door het Christendom gevormd en ontwikkeld, wordt geëerbiedigd, en tevens de eisch der wetenschap en het beginsel der volks-eenheid worden gehuldigd.

Het is Mijn ernstig voornemen, in de ontwikkeling van de zedelijke kracht en de stoffelijke welvaart van het Volk, welks geluk Mij zoo na aan het harte ligt, met vastheid voort te gaan.

De blijken van liefde aan Mij en Mijn Huis zoo dikwerf gegeven, nu weder onlangs bij het belangwekkend herinneringsfeest, de eendragt en verbroedering die er bij heerschten, zij zijn Mij ten waarborg, dat Ik in Mijne poging tot vooruitgang in al wat goed en regt is, door het Volk, en door U, zijne Vertegenwoordigers, zal worden ondersteund, en dat geen tweespalt en verdeeldheid op onzen bodem wortel zullen schieten.

Daartoe schenke de Almagtige God op Onze pogingen, op Uwe beraadslagingen Zijnen onmisbaren zegen.

Ik verklaar deze zitting der Staten-Generaal geopend.

ZIJNE MAJESTEIT **DE KONING** verlaat, na het uitspreken dezer troonrede, begeleid door de Commissie, de vergaderzaal, om zich op de bepaalde wijze naar het Koninklijk paleis terug te begeven.

De **Voorzitter** sluit, nadat de Commissie is teruggekeerd, de vereenigde zitting der Kamers.